

**НАЦИОНАЛЕН СИНДИКАТ НА ДЪРЖАВНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ В
МИТНИЧЕСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ**

ДО

Г-Н БОРИС ВЕЛЧЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На ваше писмо №29/КД/24.01.2019 относно искане на президента на Република България за установяване на противоконституционност на изменения в Закона за митниците, организацията ни може да даде следното становище:

Органите на изпълнителна власт имат трайни, нормативно уредени правомощия, чрез реализирането на които те осъществяват предназначението си в държавното управление. Тази дейност трябва да се осъществява постоянно и стабилно, на основата на експертиза. За тази цел е необходим съответният институт, какъвто в държавната администрация е държавната служба.

Държавната служба е правно-регламентирана структура в рамките на държавната администрация, осигуряваща стабилност, приемственост и експертно осигуряване на държавното управление.

С въвеждането на изменението на разпоредбите на чл.9, ал. 4 и 5 от Закона за митниците, в които се предвижда служебните правоотношения с директорите на териториални дирекции, както и главните директори на главни дирекции и с директорите на дирекции в специализираната администрация в Централно митническо управление, да могат да се прекратяват без предизвестие по преценка на директора на Агенция „Митници“, съгласувано с министъра на финансите се нарушава принципа на стабилитет на служебното правоотношение на държавния служител. Този принцип е предназначен да осигурява сигурността на назначението на държавния служител и е неразривно свързан с другите принципи при изпълнението на държавна служба, а

именно принципа за законността, принципа за защита правата и законните интереси на гражданите, политическият неутралитет, както и да се противопоставя на тежестта на кадри в държавния апарат.

Тези разпоредби поставят изградени специалисти в тази специфична и значима за държавата област, свързана с отговорности за сигурността на държавата, реализиране на целите, свързани с приходите в държавния бюджет, живота и здравето на гражданите и редица други, доказали своята компетентност при назначаването си, при които са изпълнили изисквания за съответен професионален опит и преминавайки през всички законови процедури на конкурси или конкурентни подбори, в зависимост само от волята на две политически лица - директорът на Агенция „Митници“ и министъра на финансите. Това противоречи на принципа на политически неутралитет, изискващ да не се политизира държавната служба и да се отстоява разграничението между политика и администрация.

По този начин всяко противопоставяне на техни разпоредения, които могат да поставят визираните служители под политическо влияние и биха могли дори да противоречат на изложените по-горе задължения на държавните служители, нормативно установени в Закона за държавния служител. Застрашават се с освобождаване директорите на териториални дирекции, главните директори на главни дирекции и директорите на дирекции в специализираната администрация в Централно митническо управление. Същевременно тези разпоредби при несигурността, която създават, поставят под въпрос назначаването на тези длъжности на най-добрите и качествени специалисти, което безспорно е във вреда на държавната служба.

Липсата на изискване за излагане на каквито и да е мотиви за освобождаване прави акта - заповед за освобождаване, практически неподлежащ на контрол по съдебен ред, което противоречи на разпоредбата на чл. 120 от Конституцията, съгласно който съдилищата осъществяват контрол за законност на актове и действия на административните органи, както и че гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат освен изрично посочените със закон. Уреденото в тази разпоредба право на обжалване е безсмислено, доколкото за изпълнение на разпоредбите на чл. 9, ал. 4 и 5 е необходимо и достатъчно само волеизявлението на директора на Агенция „Митници“ и съгласието на министъра на финансите. Това са единствените елементи, които съдът би могъл да контролира.

Не следва да се пренебрегва и отговорността, която държавният служител носи при виновно нарушаване на задълженията си, която може да бъде както административна, така и дисциплинарна, наказателна и гражданска.

Законът за митниците и Закона за акцизите и данъчните складове е вменил в право и задължение на директорите на териториални дирекции издаването на редица индивидуални административни актове. Същевременно по силата на упълномощаване от директора на Агенция „Митници“ на тях е дадена възможността да издават наказателни постановления за нарушения по тези закони. Това са актове, които съществено засягат правната сфера на редица граждани и голям кръг юридически лица.

Решаващият орган е поставен в ситуация на неограничена йерархическа зависимост от политически лица, което би могло да доведе до постановяване на актове, продиктувани от политическа целесъобразност, а не от законосъобразност. Същевременно това води до вреда за цялата администрация на Агенция „Митници“, тъй като създава предпоставки идентични случаи да бъдат решавани по различен начин в зависимост от политическа целесъобразност.

Без гаранции за стабилност на служебното правоотношение и без възможност за защита от отстраняване идеята за добра експертиза на държавни служители на високи позиции в структурата на Агенция „Митници“ може да бъде значително подкопана. Създава се възможност за тези позиции да се кандидатираат и назначават лица, които рискуват стабилно правоотношение на по-ниска позиция с позиция, поставена под угрозата да бъде загубена „от днес за утре“, които не притежават необходимата компетентност, но са политически лоялни или ръководени от други нерегламентирани или откровено противоправни цели, в това число и лично облагодетелстване.

Атакуваните разпоредби нямат аналог в други специални закони в сферата на държавната администрация и трудовото законодателство като цяло.

Председател

/Георги Нешев/

